

Styrets beretning 2024

Virksomhetens art

Anno museum AS har driftsansvaret for følgende avdelinger: Domkirkeodden, Glomdalsmuseet, Museene i Kongsvingerregionen, Musea i Nord-Østerdalen, Norsk skogmuseum og Norsk Utvandremuseum. Anno har hovedsete i Elverum.

Gjennom sine museumsenheter arbeider Anno både med kultur- og naturhistorie og kunstformidling. Formålet er å drive dokumentasjon, forvaltning, forskning, formidling og fornying. Utgangspunktet er museets store samlinger knyttet til materiell og immateriell kulturarv. Annos samfunnsrolle er å være en av samfunnets hovedminnebøker og å utvikle og formidle kunnskap og refleksjoner om menneskers forståelse av og samhandling med sine omgivelser.

Anno har i beretningsåret avholdt to aksjonærmøter og ordinær generalforsamling. Aksjonærmøtet i januar var digitalt, generalforsamlingen ble avholdt på Norsk skogmuseum.

Det er avholdt sju styremøter. Tre av møtene har vært digitale, ett kombinert teams/Domkirkeodden, de øvrige gjennomført på Kongsvinger, Norsk skogmuseum og Folldal/Tynset. Styret har totalt behandlet 54 saker. Anno museum har styreansvarforsikring for styret med forsikringsum per skade med kr. 10 000 000.

Flere i styret har også deltatt ved markeringene «første spadetak 30/4» og «grunnstensnedleggelse 4/12» for Regionalt historiesenter på Anno Domkirkeodden.

Strategiplan 2025-2029

I desember 2024 vedtok styret Annos nye strategiplan 2025-2029.

Annos visjon ble justert fra «Kunnskap om fortid - engasjement i samtid» til «Kunnskap om fortida – engasjement for fremtida». Kjerneverdiene åpenhet, troverdighet og engasjement ble videreført.

Forrige strategiske plan 2020-2024 fungerte godt som styringsverktøy. Oppbygging og mal er derfor videreført i ny strategiperiode. Videre utvikling av Annofellesskapet faglig og administrativt i forlengelsen av Anno Bevaringssenter og implementering av Regionalt historiesenter er sentralt. Likeledes at Anno som samfunnsaktør kommer i enda tettere samspill med våre kommuner/lokalmiljø og samarbeidspartnere.

Bærekraft og miljø

Anno Norsk skogmuseum har i mange år vært sertifisert som Miljøfyrtårn. I løpet av 2024 har hele Anno og alle våre underavdelinger også blitt sertifisert. Med bakgrunn i vår bærekraftstrategi er det laget målsettinger for arbeidet i 2025 som det konkret vil jobbes med.

Regionalt historiesenter har utarbeidet egen bærekraftstrategi. Fremfor å velge et formelt miljøkrav oppnår vi større reell miljøeffekt gjennom tilpassede valg. Gjenbruk av revet bygg og miljøstandard i materialvalg og arbeidsmetoder har stått sentralt i byggeprosjektet med løpende oppfølging i dialog med utbygger.

Kostnadsekspløsjonen i energikostnader medførte omfattende ENØK-tiltak i 2023 som alle ble fullført og realisert i 2024.

Ut over støtten fra Enova på 3,2 mill valgte styret å benytte ytterligere ca 5 mill til slike tiltak for på sikt å oppnå en reduksjon i energiforbruket med 30-50%. Største enkelttiltak var etablering av jordvarme på Tynset og etterisolering av hele taket ved Norsk skogmuseum. Sammen med andre mindre tiltak klarte Anno i løpet av 2024 å redusere energiforbruket med 30% målt mot 2021.

Ved denne strategiske satsingen er vi bedre rustet mot høye og varierende energikostnader, men savner fortsatt at det fra myndighetene legges nye og bedre ENØK-virkemidler på bordet som bidrag til ytterligere reduksjon i energiforbruk.

Regionalt historiesenter

Ved statsbudsjett 2024 mottok Anno meget gledelig tilsagn fra Kultur- og likestillingsdepartementet på 235 mill til bygging av Regionalt historiesenter på Domkirkeodden med en starttildeling på 27 mill for 2024. Dette utløste meget raskt beslutning om utbetaling av tilskuddene fra Innlandet fylkeskommune på 54 mill og Hamar kommune på 36,5 mill.

Ut i fra en forventning om at tilskuddet ville komme i Statsbudsjett 2024 hadde Anno forskuttert økonomiske utlegg for detaljprosjekteringen (ca 16 mill) slik at vi allerede i desember 2023 kunne sende ut anbudsdokumentene og beslutte valg av totalleverandør i mars 2024. Ved dette har vi klart å holde prosjektets ambisiøse tidsplan hvor byggestart fant sted i mai 2024 og bygget vil overleveres Anno i november 2025.

Pr 31/12-24 er fremdriften som avtalt og planlagt og det økonomiske overfor utbygger under kontroll. Ettersom fremdriften har gått raskere enn de økonomiske tildelingene har Anno tatt opp et byggelån for å dekke byggeutgiftene ihht. betalingsplan de siste månedene av 2024. Dette vil tilbakebetales straks tildelingene gitt i Statsbudsjett 2025 kommer på konto. Det forventes etter dette ikke likviditetsutfordringer i byggeprosjektet.

Dialogen med Arkivverket er god. Konkretiseringer og avklaringer rundt samordningen av de regionale arkivene på Hamar og flyttingen av disse er kommet i gang i eget flytteprosjekt ledet av Arkivverket. Anno er godt i gang med delprosjektet som tar for seg nye utstillinger som skal stå ferdig til åpningen i mai 2026.

I samsvar med avklaringer med Arkivverket har Anno ved tidsfristen 1/12-24 sendt frem detaljerte kostnadsoverslag og grunnlag for driftsbudsjetter til Statsbudsjett 2026. For Anno er det avgjørende at dette tas hensyn til ettersom kompetanse og praktiske organisasjonsmessige løsninger må realiseres i løpet av 2025 for å kunne overta bygget og åpne Regionalt historiesenter med helårsdrift fra mai 2026.

Økonomiske forutsetninger

Vi viser til årsregnskap 2024 med tilhørende kontantstrømoppstilling og noter datert 19. februar 2025. Inntektene er i stor grad offentlige tilskudd fra Kulturdepartementet, Innlandet fylkeskommune og kommunene i tidligere Hedmark fylke.

For å lede det nasjonale prosjektsekretariatet for markeringen av 200-års norsk utvandring i 2025 mottok Anno en økt tildeling på 1,5 mill for 2024. Mot slutten av 2024 ble det tildelt og utbetalt ytterligere et engangstilskudd på 5 mill for å håndtere kostnaden for det formelle Norge sin markering av jubileet i USA og Canada.

Anno Bevaringssenter fungerer godt og er i full drift som del av Annos totaløkonomi. Alle forhold overfor utbygger er løst og Anno har avsluttet prøvedriftsperioden som stadfester at utbygger har levert alle deler av bygget iht kontrakt.

Utover offentlige tilskudd har vi egeninntekter og eksterne prosjektmidler, og samlet sett er disse redusert med 2,7 millioner kroner knyttet til prosjekttilskudd. Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Anno museums samlede inntekter utgjorde kr. 153,4 mill mot kr.148,4 mill. i 2023. Årets resultat ble et underskudd på kr. 5,6 mill. som overføres fra annen innskutt egenkapital. Anno museums egenkapital utgjør kr. 49 mill. hvorav kr. 39,4 mill. utgjør

overkurs i forbindelse med kapitalforhøyelse. Underskuddet framkommer som følge av svikt i egeninntekter i form av tilskudd og salg av tjenester, høyere pensjonskostnader og energikostnader.

I 2024 opprettholdt Innlandet fylkeskommune tilskudd til alle museer, og det er varslet en positiv videreføring i 2025. Innlandet fylke har også tatt mange fine initiativ til støtte for museer og utvandrerjubileet 2025.

Anno er meget tilfreds med denne utviklingen og glad for at Innlandet fylkeskommune gjennom økonomiske tildelinger støtter drift og utvikling av Anno og regionens øvrige museer.

Dette står i kontrast til den tiltagende utfordring det er å få kommunene til å støtte museenes drift og initiativ økonomisk. Ved inngangen til 2025 er den kommunale økonomien så stram at selv mindre driftstilskudd og åpenbart gunstige forslag ikke gis økonomisk støtte. Andre museer med større andel kommunale tilskudd enn Anno rammes hardere, men ut over den rent økonomiske utfordringen i dette så svekker det også det nødvendige samspillet mellom museene og lokalsamfunn ved at «ingenting» lar seg finansiere. På sikt vil dette kunne ha negativ effekt på museenes samfunnsrolle. Gjennom økonomiske bidrag til Anno Bevaringssenter er så langt 18 av 22 kommuner blitt aksjonærer i Anno. Gjennom eierskapet vil Anno i kommende strategiperiode jobbe systematisk for tettere samarbeid og dialog med kommunene.

Det store etterslepet knyttet til vedlikehold og investeringer på bygninger og anlegg er fortsatt svært utfordrende. Styret mener at størrelsen på de offentlige bevilgningene ikke samsvarer med det forvaltningsansvar og den størrelsen virksomheten Anno museum utøver. I Museumsmeldingen beskrives dette som en nasjonal utfordring. Anno har forventninger til at dette følges opp med nasjonale løsninger i årene som kommer. I samarbeid med museene i Oppland har vi derfor foreslått at Innlandets museer i fellesskap etablerer en nasjonal pilot for klimatilpasset bygningsvern.

Gaveforsterkningsordningen ble opphevet i 2022 og skulle kompenseres på annen måte for museene. Dette har ikke skjedd og det fremstår nå som at dette heller ikke kommer til å skje. Realiteten for Anno omkring dette er en årlig reduksjon på 0,5 -1 mill som går mest ut over bygningsvedlikehold, som var det området hvor vi hentet inn mest gaveforsterkningsmidler.

Styret anser at offentlige bevilgninger benyttes i tråd med gitte forutsetninger.

Prosjektforpliktelsene ved årets slutt utgjør kr. 11,8 mill. og i tillegg ligger det forpliktelser knyttet til testamentariske gaver i størrelsesorden kr. 9 mill.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter et korrekt uttrykk for selskapets resultat 2024 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Styret kjenner ikke til andre forhold vedrørende selskapets drift som skulle vært tatt med i regnskapet.

Ut over de ovenfor nevnte utfordringer har det ikke inntruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker selskapets økonomiske stilling.

Formidling og publikumsbesøk

Anno har hatt et godt besøksår med en samlet besøksvekst på 8,5% og et totalbesøk på 235 111. Økningen har vært spesielt stor i månedene rett før og etter sommersesongen. Skolebesøket ligger også stabilt høyt og utgjør 15 000 av totaltallet.

Med utgangspunkt i vår formidlingsplan har Anno over flere år jobbet med markeds-

føring og synliggjøring av våre aktiviteter og arrangementer på egnede digitale flater. Dette arbeidet sammen med gode tilbakemeldinger fra våre museumsbesøkende anser vi som hovedårsaken til besøksveksten. Videreført arbeid med markedsføring og kvalitet i museumsformidlingen bør kunne gi gode besøkstall i årene som kommer. Våre største arrangement, De nordiske jakt- og fiskedagene ved Norsk skogmuseum og Middelalderfestivalen på Domkirkeodden opplever stabilt høye besøkstall.

Ved Trysil bygdemuseum er det åpnet nytt servicebygg og inngangsparti i tett samarbeid med Trysil kommune, og på Blokkodden villmarksmuseum er det åpnet en egen sør-samisk aktivitetsløype i samarbeid med Engerdal kommune, Innlandet fylkeskommune og det sør-samiske miljøet.

Musea i Nord-Østerdalen hadde stor suksess med en utstilling om regionens skate-kultur på 80-tallet, en utstilling om en ungdomskultur som har medført mye positiv omtale og medieoppmerksomhet.

Totalt sett er vi meget tilfreds med besøket i 2024 og legger i løpet av 2025 grunnlaget for ytterligere besøksvekst når vi i 2026 åpner et helårsåpent tilbud på Domkirkeodden med Regionalt historiesenter.

Samlingsforvaltning – Anno Bevaringssenter

I løpet av 2024 kom den planlagte bemanningen ved senteret på plass. Samlingspolicyen som ligger til grunn for samlingsarbeidet i Anno har dermed kunnet gjennomføres fullt ut som planlagt i samspillet mellom ressursene ved Anno Bevaringssenter og Annos avdelinger. Pågående arbeid med revisjon og innflytting har hatt god fremdrift i løpet av 2024, men det vil enda ta flere år før alle gjenstander som er planlagt til Anno Bevaringssenter er fysisk innflyttet.

Utbygger har slitt med å få spesielt ventilasjonsanlegget til å fungere tilfredsstillende til alle årstider og byggets prøvedriftsperiode har av den grunn blitt forlenget fra ett til tre år. Alle forhold var i desember 2024 svart ut, testet og dokumentert tilfredsstillende slik at prøveperioden formelt kunne avsluttes. Byggets ferdigattester er utstedt fra Elverum kommune og Anno har overtatt det fulle og hele ansvar for byggets drift. Det har tatt lenger tid enn forventet, men resultatet er nå et bygg helt i tråd med de spesifikasjoner som ble lagt til grunn for byggingen. Disse utfordringene har i liten grad påvirket samlingsarbeidet. Alle erfaringer fra dette er kommunisert til pågående byggeprosjekt Regionalt historiesenter på Domkirkeodden.

Anno mangler fortsatt økonomisk bidrag fra 4 av Hedmarks 22 kommuner til Anno Bevaringssenter, men fortsetter systematisk arbeidet med å få kommunale beslutninger for de til sammen ca 2,1 mill dette utgjør. Det viktige er at slike bidrag gir eierskap i Anno museum, en ønsket strategisk utvikling.

Anno Digital har fortsatt sitt arbeid og videreutvikler arbeidsmetoder som vesentlig effektiviserer tidligere manuelle arbeidsprosesser til støtte for revisjons- og innflyttingsarbeidet av samlinger. I tillegg gjør de betalte oppdrag med gode tilbakemeldinger for stadig flere museer basert på erfaringer fra tilsvarende arbeid i Anno.

I løpet av 2024 har Anno på kommersiell basis valgt å gjøre avtaler om samlingsforvaltningsarbeid og magasinering for begrensede deler av andre museers gjenstander. Dette gir positive merinntekter samtidig som vi har kompetanse til å håndtere oppdragene. I denne forbindelse er det derfor i 2024 truffet beslutning om å utløse avtalt opsjon på ytterligere hyller/reoler for flere år fremover da dette var meget økonomisk gunstig fremfor å bekoste slike innkjøp senere.

Anno bevaringssenter har i 2024 fortsatt å ta imot besøk fra et stort antall museumsdelegasjoner for å dele erfaringer og kunnskap om magasinprosjekter og arbeid med samlingsforvaltning.

Tilveksten i Annos samlinger er beskjeden, men enkelte henvedelser har det vært riktig å svare positivt på. Dette gjelder blant annet Arbeidsbevegelsens arkiv Hamar og avisen Østlendingens fotosamling.

Norsk skogfinsk museum

Anno har støttet Norsk skogfinsk museums byggeprosjekt i Svullrya gjennom deltakelse fra administrerende direktør i prosjektets styringsgruppe. Byggingen pågår og bygget åpnes i oktober 2025.

Avtale mellom Norsk skogfinsk museum og Anno tilsier økt samhandling i årene fremover, men for tiden er deres fokus på byggeprosjektet og åpningen. Anno har som tidligere år oversendt og kommentert alle henvendelser vi har fått fra Norsk skogfinsk museum som dreier seg om prosess, råd og administrative forhold.

Det er foreløpig ikke gjort noen formelle henvendelser knyttet til innflyttingstart og magasinering av gjenstander fra den skogfinske samlingen som skal inn i Anno bevaringssenter. Plass for gjenstandene finnes og som del av samarbeidsavtalen mellom Anno og Norsk skogfinsk museum vil gjenstandene magasineres etter samme faglige standard som Anno benytter.

Bygningsvedlikehold

Annos interne ordning med søkbare interne vedlikeholdsmidler på 2,5 millioner kroner til bygningsmessige tiltak på antikvariske bygninger og driftsbygninger er videreført også for 2024 og 2025. Internt i Anno styrker dette arbeidet knyttet til bygningsvern og det bidrar til økt samarbeid og kompetanseutveksling mellom museene, det samhandles mer i fellesprosjekter og gir økt effekt av tilgjengelige økonomiske ressurser.

Høsten 2024 ble Annos to siste bygningsvernrådgivere tilsatt i Hamarregionen og Sør-Østedsregionen. Sammen med allerede tilsatte på Tynset og i Kongsvinger dekker våre bygningsvernrådgivere på alle 4 regioner i Hedmark. Erfaringene så langt er meget gode og de gir et solid bidrag til økt samlet kompetanse. Finansieringen er et spleiselag mellom Innlandet fylkeskommune, kommunene i regionene og Anno. En utfordring er at vi sliter med å få kommunene med på spleiselaget grunnet skrinne kommuneøkonomi. Dette forventer vi derfor å måtte jobbe med i årene fremover.

Vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen som Anno museum forvalter er betydelig, noe tilstandsvurderingene viser. Situasjonen er alvorlig og krever nasjonal økonomisk satsing som beskrevet i Museumsmeldingen. Inntil dette finner sin løsning risikerer vi at viktige bygninger blir så skadet at de blir mer en rekonstruert versjon, enn en opprinnelig bygning av museumsverdi. Slik Anno vurderer situasjonen er effekten av våre vedlikeholdstiltak noe i underkant av forfallet slik at totalbildet er svakt nedadgående.

Det strukturelle vedlikeholdsetterslepet som Anno og andre museer i Norge opplever må finne sin løsning. Innlandsmuseene har samme utfordringer knyttet til vedlikehold og klimapåvirkninger, og ønsker å samarbeide om å etablere en nasjonal pilot.

Sikringstiltak

Anno sikringsplan har vært et utmerket styringsverktøy i sikringsarbeidet og ble oppdatert i løpet av 2024. Som følge av denne og planmessig arbeid har vi de seneste årene opplevd meget god uttelling i økonomisk tilskudd fra Kulturdirektoratets

sikringsmidler.

I 2024 er det gamle sikringssystemet ved Glomdalsmuseet oppdatert og vi har fått bekreftet god uttelling for omsøkte sikringstiltak også for 2025. Ordningen med sikringsmidler fra Kulturdirektoratet er meget gunstig og viktig for Annos sikringsarbeid.

For øvrig er det selvsagt en betydelig forbedring i at gjenstander gradvis flyttes inn i Anno bevaringssenter hvor sikringstiltakene er de beste. Ved Regionalt historiesenter vil også arkiver og foto gis tidsmessig oppdaterte sikringsvilkår.

Annos krise- og beredskapsplan er oppdatert og inkluderer også IT-sikkerhet som er tiltagende fokusområde. Vi deltar i Rikantikvaren og Kulturdirektoratets seminarer om nasjonale tiltak for krise og krig for å utvikle kompetanse, samarbeid og planer til bruk i kommende nasjonalt, regionalt og lokalt planarbeid.

200-års jubileum norsk utvandring i 2025

Anno Norsk utvandrer museum, har siden 2019 jobbet med saken og tatt initiativ og arbeidet for en nasjonal markering av jubileet.

Vi har lyktes med å samle alle nasjonale aktører og interessenter i en felles satsing, hvor det de seneste to årene har blitt gjennomført flere større møter i nasjonal jubileumskomite. I 2024 ved Universitetet i Oslo og Sentralen i Oslo. Prosjektets styringsgruppe ledes av tidligere statsråd og statsforvalter i Rogaland, Tora Aasland.

Ved Statsbudsjettet 2024 ble Anno etter søknad tildelt 1,5 mill til nasjonal prosjektledelse, en tildeling som også ble viderført i 2025. Dette har gjort Anno i stand til å finansiere og lede planlegging og koordinering i tide til jubileumsåret. Tilsatt prosjektleder baserer seg på Annos samlede administrasjon til støtte for de nødvendige faglige, kommunikasjonsmessige og administrative funksjoner. For å kunne gjennomføre en nasjonal markering også i USA (New York) i 2025 ble Anno tilført ytterligere 5 mill. Det samarbeides tett med vår ambassade i Washington og konsulat i New York om det praktiske.

Gjennom arbeidet med markeringen er det mobilisert omfattende frivillig innsats og annet arbeid for å følge opp planlagte mål i jubileumsåret. Antallet aktiviteter er ikke mulig å angi eksakt, men det er sikkert minst tusen i stort og smått.

Ved Anno vil hovedaktiviteten bli åpning av ny hovedutstilling ved Norsk utvandrer museum.

Replikaen av sluppen Restauration vil gjenskape den første organiserte overfarten i 1825. Dette vil markeres i Stavanger havn 4. juli og i New York 9. oktober, begge steder med kongelig tilstedeværelse og stor festivitas.

Anno Norsk utvandrer museum vil ivareta nettverk og arven etter jubileumsåret.

Forskning og kunnskapsutvikling

Annos forskning har vært gjennomført som planlagt i løpet av 2024, og arbeidet med å utgi en felles antologi med bærende tema om samlingsforvaltning av praktiske årsaker er utsatt til 2025.

Tidsskriftet Solør-Odal og Årboka til Musea i Nord-Østerdalen er utgitt i 2024.

Ved Norsk skogmuseum ble det også i år arrangert en innovasjonscamp med 80 studenter fra flere fakultet ved Universitetet i Innlandet. Tema ble utarbeidet og fulgt opp i samarbeid med sentrale samarbeidspartnere innen skognæringen.

Et forskningsprosjekt knyttet til å bygge en Mjøsåbåt kun ved hjelp av 3-D fotogrametri

avstedkom mye frivillighet og et stort publikumsengasjement. Prosjektet har gitt spiren til et videre arbeid med Innlandets samlede båthistorie i samarbeid mellom museene i Innlandet og relevante offentlige og private faglige aktører.

En ansatt i Anno er i doktorgradsløp tilknyttet utvandrerjubileet med avslutning i 2025. Det er etablert et omfattende forskernettverk tilknyttet utvandrerjubileet 2025, der Anno bidrar sterkt ved fag- og forskningsdirektør Norsk utvandrer museum.

Internasjonalt samarbeid

I løpet av 2024 har vårt samarbeid med Sverige (Värmlands museum og Dalarna museum) blitt videreført ut over ledernivå. I oktober ble det avholdt et felles to-dagers faglig seminar på Norsk skogmuseum med bred deltakelse fra alle museene. I tillegg har lederne ved museene jevnlig møter, både fysisk og på teams med målsetting om å etablere langsiktig samarbeid om felles tema og satsinger. Ut over dette har det vært flere faglige utvekslingsbesøk ved hverandres museer og faglige aktiviteter.

Anno har vært på besøk og mottatt besøk hos samarbeidspartnere i Tsjekkia og Romania.

Vi har også avholdt flere møter i det transatlantiske samarbeidet tilknyttet Norsk utvandrer museum, og en ansatt har vært på et omfattende og lengre besøk i USA og Canada hos museumsfaglige samarbeidsparter med fokus på 2025-jubileet for norsk utvandring.

Nasjonale museumsnettverk

Kulturdirektoratet valgte i 2024 for første gang å utlyse muligheten for 3-årig tildeling av midler til de nasjonale museumsnettverkene. Nettverket for kvinnehistorie fikk tilslag for videreføring av sine planlagte aktiviteter. Søknaden fra skognettverket fra Norsk skogmuseum nådde ikke opp og samarbeidsaktiviteter om dette temaet vil derfor finne andre løsninger enn det gamle nettverket. Anno deltar til sammen i 11 nasjonale museumsnettverk. Deltagelse i nasjonale museumsnettverk vurderes som vesentlig for faglig utvikling og kvalitet.

Kvinnemuseet fikk høsten 2021 innvilget støtte til et videreførende prosjekt «Kjønnets verdi i et museumshierarki» for treårsperioden frem til 2024. Prosjektet var en oppfølger av det foregående «Nå begynner'a med det der igjen» om kjønnsrepresentasjon i museumsfaglige praksiser. Prosjektet ble avsluttet med sluttrapport og egen avslutningskonferanse i Oslo i november 2024 med nær 100 deltakere. Som del av prosjektavslutning ble «Museumsverktøy 2.0 – en guide til god kjønnsrepresentasjon i museumsfaglige praksiser» utgitt. Denne er siden blitt etterspurt på flere språk.

Miljødirektoratet besluttet i 2022 å legge nasjonalt Besøkssenter skog til Norsk skogmuseum. Dette ble offisielt markert og åpnet april 2024. Besøkssenteret styrker museets faglige rolle og nasjonale posisjon.

Nasjonale kulturbygg

I løpet av 2024 har Anno videreført søknad til nasjonale kulturbygg om ny hovedutstilling «Ferskvann» ved Norsk skogmuseum med håp om finansiering ved Statsbudsjettet 2026. Vi har også fremmet en ny søknad «Munch Klevfos» om nytt formidlingsbygg ved Klevfos industrimuseum. Dette inkluderer formidling av Edvard Munchs tilknytning til Løten og hans fødested rett i nærheten av museet. Søknaden har vært behandlet av Løten kommunestyre i desember 2024 og vil bli jobbet videre med i 2025, primært for å sikre økonomiske tilsagn.

Digitalisering

Anno fortsetter utviklingen med økt digitalisering innen administrasjon, formidling og til

støtte for alt vårt faglige arbeid. I løpet av 2024 er opplæringsplattformen Motimate tatt i bruk for intern kommunikasjon og opplæring. Ved faglig samarbeid og interne møteserier benyttes Teams.

Anno har avtale med KulturlIT om kjøp av tjenesten IT-leder i 25% stilling for å forbedre og utvikle kvaliteten på vårt totale IT-bruk og utvikling. I 2024 var vedkommende prosjektleder for arbeidet med å utarbeide og implementere Annos digitale strategi.

Vi deltar aktivt i flere arbeidsgrupper med å gi innspill til KulturlITs utvikling av systemer og tjenester til museene, hvor vi opplever dialogmessige forbedringer etter fusjonen MuseumsIT-KulturlIT.

Arbeid med Annos digitale formidlingsstrategi ble påbegynt 2.halvår 2024 og vil fullføres tidlig i 2025.

For å styrke og utvikle vår kompetanse har vi i løpet av 2024 fortsatt anskaffet utstyr innen 3D fotografering, fotogrametri. Vår gjenstandsfotograf ved Anno bevaringssenter har utviklet ferdigheter som er testet på flere gjenstander i samlingene, men også eksterne. Midlene er tilkommet gjennom eksterne prosjekter og støttespillere, blant annet Riksantikvaren.

Arbeidsmiljø og personale

Ved Anno ble det utført 136 årsverk og ved årets utløp var det 128 fast ansatte. Gjennomsnittsalderen i Anno er 48,65 år. Sykefraværet i 2024 var samlet på 6 % og utgjorde totalt 1828 fraværskdager. Av dette utgjør 3,8 % langtidssykefravær. Langtidssykefraværet er ikke knyttet til yrkesrelatert sykdom. Det er ikke meldt noen arbeidsulykker til Arbeidstilsynet. Anno museum bestreber å være en helsefremmende arbeidsplass. Det arbeides med å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Anno er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke. Salutis HMS er Annos bedriftshelsetjeneste. I 2024 ble arbeidet med tiltak etter medarbeiderundersøkelsen «Talerøret» fra 2023 sluttført. Det planlegges ny gjennomføring i 2026.

Allmøter har vært avholdt digitalt med 1-2 måneders intervaller. I tillegg har det vært gjennomført to fysiske allmøter. I september på Domkirkeodden med fokus på Strategisk plans verdier og et i desember på Glomdalsmuseet som juleavslutning med fokus på arbeidsmiljø og sosialt fellesskap.

Anno legger vekt på å skape god dialog med de tillitsvalgte. Vi har jevnlig møter med organisasjonstillitsvalgte og i arbeidsmiljøutvalget. I Anno er det seks verneombud hvorav ett hovedverneombud. Anno har også verneleder.

Likestilling og miljø

Anno arbeider for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene. Annos likestillingsredegjørelse ligger ved som eget vedlegg til årsberetningen.

Hele Anno er nå sertifisert som miljøbedrift av stiftelsen Miljøfyrtårn. Styret har ikke kjennskap til at Anno forurensar det ytre miljø. Anno Bevaringssenter er oppført etter bevisste miljøkrav, bl.a. valg av massivtre og bygget er nær passivhus-standard. Til grunn for prosjekt Regionalt historiesenter er utarbeidet og implementert en egen bærekraftstrategi.

Vi arbeider med å forebygge og opprette tiltak for å forhindre og redusere negativ miljøpåvirkning. Satsing på ENØK er et viktig element her.

Framtidsutsikter

Anno museum er sitt samfunnsoppdrag bevisst og følger opp den nasjonale museumspolitikken fra statlige bevilgende myndigheter og regionale føringer fra fylkeskommune og kommuner. Anno benytter målstyring knyttet til prioriterte mål innen utvalgte strategier. Som konkretisering av strategisk plan er det utarbeidet langsiktig utviklingsplan for alle museumsavdelingene som nå er oppdatert i ny strategisk plan. Styret har fått presentert og behandlet utviklingsplaner for museene i Anno gjennom året og har ambisjoner for samtlige museer i tråd med målsettingene i strategisk plan, samtidig som det fokuseres på gode fellesløsninger for helheten.

I løpet av 2024 har det vært arbeidet med å vurdere en søknad fra Folldal gruver om innlemmelse i Anno som del av Musea i Nord-Østerdalen. Dette arbeidet følges opp i 2025.

Realiseringen av Regionalt historiesenter på Domkirkeodden innen prosjektets økonomiske og faglige målsettinger er styrets høyeste prioritet i de nærmeste årene. Dette er også et betydelig bidrag til nasjonale målsettinger innen museums- og arkivfeltet. At KUD har fulgt opp Annos ønske om tidlig utbetaling av det økonomiske tilskuddet i Statsbudsjett 2025 er meget positivt for å unngå vesentlige finanskostnader i byggeprosjektet. Anno overtar bygget i november 2025 med åpning mai 2026. Det er uhyre viktig at byggets driftskostnader blir fulgt opp med økt driftstilskudd i Statsbudsjett 2026, for å sikre driftskompetanse og etablering av helårsåpent museum med tilhørende arkivkompetanse.

Det er etablert et godt faglig samarbeid mellom museene i Innlandet gjennom Museumsforum i Innlandet formalisert i egen avtale. Blant annet samarbeides det om privatarkiver gjennom Innlandsarkiva med finansiering fra Innlandet fylkeskommune.

Annos styre gjennomførte 1. -2. oktober seminar i Folldal som oppfølging av Folldal gruvers ønske om å bli del av Anno musea i Nord-Østerdalen. Henvendelsen følges opp med videre arbeid for vurdering av saken i 2025. Uavhengig av utfallet har Anno i løpet av 2024 på kommersiell basis overtatt regnskapføring og økonomibistand for Folldal gruver, bidratt til en IT-oppgradering som gjør de til fullverdig deltaker i museenes IT-fellesskap og sørget for å gjennomføre en fullverdig sikkerhetsgjennomgang av samtlige 66 bygninger ved det tekniske og industrielle kulturminnet.

Gjennom økonomiske tildelinger i 2024 og 2025 har Anno oppgaven og rammevilkår til å lede det nasjonale prosjektsekretariatet for 200-års markeringen for norsk utvandring. Det er utfordrende å styre den store jubileumsorganisasjonen, men dette gir også et aktivum for senere utvikling av Norsk utvandrer-museum. Ved de store nasjonale markeringene i Stavanger og New York er vi avhengig av god lokal prosjektetelse for å kunne utøve styring og kontroll. Dette ser så langt ut til å kunne gå i orden. Leder av styringsgruppa, Tora Aasland, gjør en fantastisk innsats på frivillig basis.

Siden 2019 har Anno kontinuerlig drevet større økonomiske prosjekter med betydelige organisatoriske endringsbehov og medfølgende faglig utvikling og kompetanseheving. Dette har vært gjort samtidig med at løpende museumsvirksomhet har vært ivaretatt krydret med effekter og ledelsesbehov ved pandemi og strømpriskrise. Ved åpningen av Regionalt historiesenter vil det være behov for å fokusere på effektiv helhetlig drift av Anno med mange nye gode rammevilkår på plass.

For å klare alle disse oppgavene samtidig har Anno de seneste årene strukket ansattstaben langt i oppgaveløsning og måttet omdisponere flere ansatte til arbeid med

de store bygge- og utviklingsprosjektene. Summen av dette utfordrer også Annos økonomiske kapasitet som nå skal etableres på et nytt driftsnivå fra 2026 med Regionalt historiesenter. For å balansere Annos økonomi og kompetanse er det derfor avgjørende at økt driftstilskudd 2026 tar hensyn til dette slik det er skissert i søknaden vår. Går dette i orden vil vi være i stand til å etablere et langsiktig driftsnivå som gir ønsket effekt av investeringene, effektiv helhetlig museumsdrift og et fremtidig godt museumstilbud i tråd med satsinger skissert i Museumsmeldingen.

Anno har potensiale for ytterligere ENØK-tiltak for å oppnå redusert energiforbruk, imidlertid vil dette kreve nye støtte-incentiver for å realiseres. Gode offentlige ENØK-ordninger for museene etterlyses for å kunne sikre bedre utnyttelse av driftstilskuddene til museumsdrift fremfor inntjening til strømselskapene.

Styret konstaterer at det vil være nødvendig med betraktelig økte driftstilskudd for å ivareta forebyggende og løpende vedlikehold av de antikvariske bygningene, samlinger og eiendommer i årene framover, og for samtidig å kunne opprettholde det gode museumsfaglige tilbudet.

Annos pensjonsordning som er en ytelsesbasert pensjonsordning gjennom KLP vil fortsatt være en framtidig økonomiske usikkerhet. Rammevilkårene her styres utenfor Annos kontroll.

Styret arbeider med å sikre realiseringen av Regionalt historiesenter, 2025-jubileet og øvrige kjerneoppgaver og er klare for videre innsats for å skape bedre museum sammen med Annos medarbeidere. Styret retter med stolthet en stor takk til alle ansatte, publikum, KUD, Arkivverket, Innlandet fylkeskommune, støttespillere og samarbeidspartnere for innsatsen i 2024.

Likestillingstillingsredegjørelse følger som vedlegg til styrets beretning.
Redegjørelse i henhold til åpenhetsloven finnes tilgjengelig på www.annomuseum.no.

For styret i Anno museum AS
19. februar 2025

Knut Storberget
styreleder

Marit Borkenhagen
nestleder

Finn Gjerdrum

Hege Hauge Tofte

Erik Nilssen

Solbjørg Tveiten

Ingun Aastebøl

Henrik Josefsson

Sven Inge Sunde
administrerende direktør

Likestillingsredegjørelse 2024

Anno skal være en attraktiv arbeidsgiver med godt arbeidsmiljø for alle ansatte. Dette er nedfelt i «Strategisk Plan 2022-2024», i lønnspolitiske retningslinjer og personalreglement. Anno arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å bidra til likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Likestillings- og mangfoldsperspektivet er fagfeltet det arbeides spesielt med i enkelte av Annos avdelinger og kompetanseoverføring til hele virksomheten ble etablert ved publikasjonen Museumsverktøy 2.0 - «Håndbok for god kjønnsrepresentasjon i museumsfaglige praksis. Erfaringene fra arbeidet med publikasjonen og prosessen knyttet til prosjektet tas med inn i arbeidet med ny strategiplan 2024.

Medarbeiderundersøkelsen «Talerøret» fra 2023 der ett av områdene var knyttet til Mangfold, likestilling og inkludering. Ett utsagn var «I Anno er det like muligheter for alle (uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, seksuell legning, religiøs tilhørighet, fysiske utfordringer e.l)». Dette oppnådde høy score fra våre medarbeidere. Vi har foreløpig ingen nyere medarbeiderundersøkelse.

Tabelloppsettet viser den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling for ansatte i Anno museum. Dette inkluderer lønnskartlegging rundt kjønnsforskjeller for regnskapsåret 2024. På noen av tabellene er også tall for 2022 med. Det er gjennomført lønnskartlegging på overordnet nivå. Anno museum følger overenskomst for Museer og andre kulturinstitusjoner framforhandlet av Virke og arbeidstakerorganisasjonene sentralt. Dette tariffområdet er tilnærmet lik statens avlønning og personalretningslinjer.

Anno benytter et stort antall sesongansatte til avvikling av sommer- og arrangementsavvikling. Av 128 helårsansatte har Anno 19 ansatte på deltid. Anno søker å ivareta de forskjellige livsfasene våre medarbeider til enhver tid gjennomgår i yrkeslivet. Annos avdelinger blir aktivt brukt av arbeidstilretteleggingsbedrifter der målet for arbeidstakerne er å utprøve arbeidsevne og tilbakekomst til arbeidslivet. Vi tilrettelegger for personer med funksjonsnedsetting, og samarbeider godt med NAV og bedriftshelsetjenesten i dette arbeidet. Valgkomiteen i Anno har retningslinjer som klargjør at kvinneandelen i Annos styre og valgkomite skal ivaretas. Universell utforming kan være en utfordring ved Annos bygg og anlegg. Vi arbeider for å utbedre og begrense fysiske hinder. Der ikke det er mulig legges forholdene til rette ved behov eller andre tilpasninger foretas.

Likestillingsredegjørelse for Anno museum AS - 2024

Kjønnsbalanse	2023			2024		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Alle ansatte	330	177	153	348	181	167
Sesongansatte	207	111	96	220	102	118
Ledergruppa	11	3	8	11	4	7
Styret	8	5	3	8	4	4

Gjennomsnittslønn	2022			2023			Kvinner andel av menns lønn i %
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Alle	545 690		608 121	638 057		638 057	99 %
Kvinner	535 961		580 688	634 623		634 623	
Menn	557 542		611 033	640 059		640 059	

Gjennomsnittslønn u/ ledergruppe	2022			2023			Kvinner andel av menns lønn i %
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Alle			564 248	566 325		566 325	101 %
Kvinner			565 642	569 642		569 642	
Menn			562 456	565 023		565 023	

Gjennomsnittsalder	2022			2023			2024
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Alle	49,08		49,61	48,65		48,65	
Kvinner	46,13		48,42	47,66		47,66	
Menn	52,02		50,81	49,65		49,65	

Sykefravær	2022			2023			2024
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	
Alle	7,20 %		6,6 %	6,0 %		6,0 %	
Kvinner	9,60 %		9,1 %	10,3 %		10,3 %	
Menn	4,80 %		4,0 %	1,8 %		1,8 %	

Deltid	2023			2024		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Deltid	30	18	12	24	15	9
Deltid over 50%	24	15	9	18	13	5
Deltid =< 50%	6	3	3	6	2	4
Ufrivillig deltid, øke stilling (av 11)				6	3	3

Foreldrepermisjon uttak	2023			2024		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
Antall uker	91	91	0	17	2	15